

75 ANIVERSARI DE L'AFUSELLAMENT | EL FISCAL: 'EL PROCESADO TOLERÓ UNA ERA DE SALVAJES CRÍMENES'

... en la mort de Companys

DAVANT 500 PERSONES

Barcelona homenatja Companys

■ L'Ajuntament de Barcelona va rendir ahir homenatge a Lluís Companys. L'acte, al qual van assistir més de 500 persones, va recordar la vida de Companys com a president de la Generalitat, regidor de Barcelona i advocat laboralista a través de projeccions audiovisuals i actuacions musicals, i va finalitzar amb la intervenció de l'alcalde de Barcelona, Ada Colau.

El primer tenint d'alcalde de Barcelona, Gerardo Pisarello, va asssegurar que «l'Ajuntament de Barcelona no vol ni pot deixar de commemorar aquests fets» perquè, «sense la memòria de les injustícies del passat, no hi ha futur en les esperances del present».

La consellera de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat, Meritxell Boix, va denunciar que l'Estat espanyol mai ha demanat perdó per l'afusellament de Lluís Companys.

quan va ser ascendit a coronel. El març de 1929 passà a la reserva per tenir l'edat reglamentària.

Per haver col·laborat decididament en la repressió dels Fets d'Octubre, el 1935 fou promogut «al empleo de General de brigada honorario». Abans d'instruir la causa contra Companys, ja tenia un llarg historial de consells de guerra. Com a capità ja en fou instructor d'un el 1904 «contra el cabo del regimiento cazadores de Treviño J. L. H. y el paisano J. O., acusados de robo frustrado», segons es llegeix a *La Vanguardia* del 31 d'agost d'aquell any.

Inmediatament després de l'entrada dels franquistes ja apagueré com un dels caps de l'Auditoria de Guerra. El 7 d'octubre de 1940, després d'analitzar els interrogatoris a què va ser sotmès Companys, els informes i les declaracions dels testimonis, Puig Ramón dicta l'acte de processament contra l'expresident.

En l'acte, justifica el cop d'Estat franquista: «RESULTANDO: Que el 17 de Julio de 1936, por el Ejército Nacional se inició un Movimiento regenerador de la Patria, asumiendo el poder que ilegítimamente, detentaba el Gobierno del llamado Frente Popular cumpliendo así lo dispuesto en el artículo 2º de la Ley constitutiva del Ejército de defender a España tanto de sus enemigos interiores como exteriores».

Puig Ramón accusa Companys que «en todas sus alocuciones (ex-

posava) su idea e intención completamente opuesta a los fines que perseguía el Movimiento Salvador de España (...) Una vez que huye al extranjero, continúa haciendo propaganda desde todos los organismos creados a tal efecto durante su gestión como Presidente de la Generalidad, excitando nuevamente a una indisciplina y subversión en contra de la España Nacional».

Set dies després d'aquest escrit, se celebra el consell de guerra sumaríssim contra Companys. La sentència està cantada: pena de mort. Companys és afusellat la matinada següent.

Una diligència de Puig Ramón acredita la mort de Companys amb un altisonant llenguatge: «En Barcelona, a quince de Octubre de mil novecentos cuarenta. Se hace constar por medio de la presente, que a las seis, del día de hoy ha sido ejecutada por fusilamiento la pena de muerte en la persona del reo LUIS COMPANYS JOVER, en los fosos de Santa Eulalia, del Castillo de Montjuich. Una vez ejecutado, el médico militar don LUIS Mº CALLUS FARRIOL, Teniente Forente de la Plaza, previo reconocimiento del cuerpo del reo, certificó su defunción».

Autoritza la visita

Hores abans, Puig va permetre almenys que Companys pogués rebre la visita de les seves germanes. Escriu Benet: «Les germanes de Companys, tal com els havia indicat el governador militar del castell, anaren a veure el jutge militar, el general Ramón de Puig, que s'hí troava ocupant-se dels preparatius de l'execució. Davant el seu dolor i els sus plors -i la ferma insistència de Ramona- es commoué i els concedí aquell permís de visita excepcional que li demanaven, el qual els permetria d'abraçar per darrera vegada el seu germà».

Puig Ramón va morir a Barcelona al febrer de 1942, un any i quatre mesos després d'estar present a l'afusellament de Companys. La necrològica de *La Vanguardia* deia: «Hafallecido en Barcelona, casi repentinamente y a la edad de 74 años el general de brigada de Caballería en situación de reserva, don Ramón de Puig y de Ramón, que últimamente desempeñaba el cargo de juez militar (...) Por los servicios prestados en la Cruzada fue ascendido a general. Muchos de los oficiales de complemento de Caballería y otras Armas y Cuerpos tuvieron en él un eminent maestro. Como director de la Escuela Militar a todos atendió siempre paternalmente, por lo que era sumamente querido».

«Servicios la Cruzada» que van incloure instruir aquella pantomima de judici que va ser el procés del president Companys.

Ofrena floral, lectura i música a Tarragona

■ Nombroses ciutats de Catalunya, entre elles Tarragona, recordaran avui la figura de Lluís Companys. A Tarragona, els actes commemoratius començaran a les 7 del matí, a la muntanya de l'Olivar de Tarragona amb la lectura de la sentència a mort del president, salves d'honor i el cant dels Segadors.

Al tarda, a partir de les 18.30 hores, a la rambla del President Lluís Companys (davant l'El Corte Inglés), tindrà lloc un acte popular. Es llegiran textos de Companys per part d'expresdents d'Òmnium Tarragonès.

També hi haurà l'actuació musical del cor i orquestra de l'Institut Martí Franquès de Tarragona, una ofrena floral, unes salves per part del Ball de Serrallonga, pilaris castellers i el cant de l'himne català, els Segadors.

El grup d'ERC a l'Ajuntament de Tarragona va informar ahir que portarà al ple municipal una moció que insta al govern central a declarar nul·la la sentència de mort dic-

tada per les autoritats franquistes contra qui va ser President de la Generalitat.

Segons ERC «l'immobilisme i la manca de sensibilitat per part dels diferents governs que ha tingut l'Estat espanyol en els darrers anys contrasta amb el fet que Alemanya i França han demanat perdó per haver col·laborat en la detenció i deportació de Lluís Companys, mentre la justícia espanyola es nega a declarar nul el seu judici».

Altres peticions

En la moció també es faran altres peticions, com la que reclama a l'Estat espanyol que restorni tota la documentació sobre Companys requisada per la Gestapo a París l'any 1940 i que actualment es troba confisquada a l'arxiu d'Àvila.

Un altre punt que inclou la moció és la petició a tots els governs que van participar de la captura i assassinat del President Companys perquè participin en un acte de desgreuge a la seva figura.

Tortosa inaugura avui el Parc Lluís Companys

■ Amb motiu del 75è aniversari de l'afusellament del president Lluís Companys per part del règim franquista, l'Ajuntament de Tortosa farà avui un acte de reconeixement a la figura del president màrtir.

A les 19.00 es celebrarà un ple extraordinari al saló de sessions de l'Ajuntament de Tortosa, on s'aprovarà el nomencament com a Parc president Lluís Companys de l'espai situat entre els carrers Migdia i València, al barri de Ferreries, a tocar del riu Ebre. Una hora més tard, es realitzarà un acte institucional en aquest parc i el descobriment d'una placa commemorativa en un monòlit.

El nomencament d'un espai públic de la ciutat recordant la figura del president Companys dóna compliment a un dels punts de l'accord de govern entre CiU i ERC a l'Ajuntament de Tortosa.

L'alcalde, Ferran Bel, va remarcar que amb aquest acte «fem una restituïció històrica

al president Companys, posant el seu nom a un espai públic, de la mateixa manera com ho vam fer l'any passat amb el reconeixement a l'alcalde Josep Rodríguez», que també va ser afusellat per les tropes franquistes.

Medalla a l'alcalde afusellat

L'Ajuntament de Tortosa va atorgar a Rodríguez la Medalla Pugna Pro Patria Dertosa. «Tant en un cas com en l'altre, pretenem restituir la memòria dels dos representants públics, un en l'àmbit local i l'altre en l'àmbit nacional, que fins ara a la ciutat de Tortosa no s'havia fet de manera suficient».

A la vegada, el portaveu del grup municipal d'ERC, Josep Felip Monclús, va manifestar que «amb aquest nomencament, la ciutat de Tortosa finalment comptarà amb un espai en homenatge al president Lluís Companys, l'únic cap de govern europeu escollit democràticament que va morir executat pel feixisme».

mil novecientos sesenta y dos vengo en promoverle al empleo de Auditor general Francisco Franco». Poc después, ya com a máximo cap de la justicia militar a Catalunya, fou rebut en audiencia pel dictador al Pardo. De Querol va morir el 1976 a Barcelona.

El jutge instructor de la causa, Ramón Puig de Ramón, va néixer a Tortosa el 1867. Entrà a l'acadèmia de cavalleria de Valladolid. Fou tenient coronel del regiment de Santiago fins l'agost de 1924,